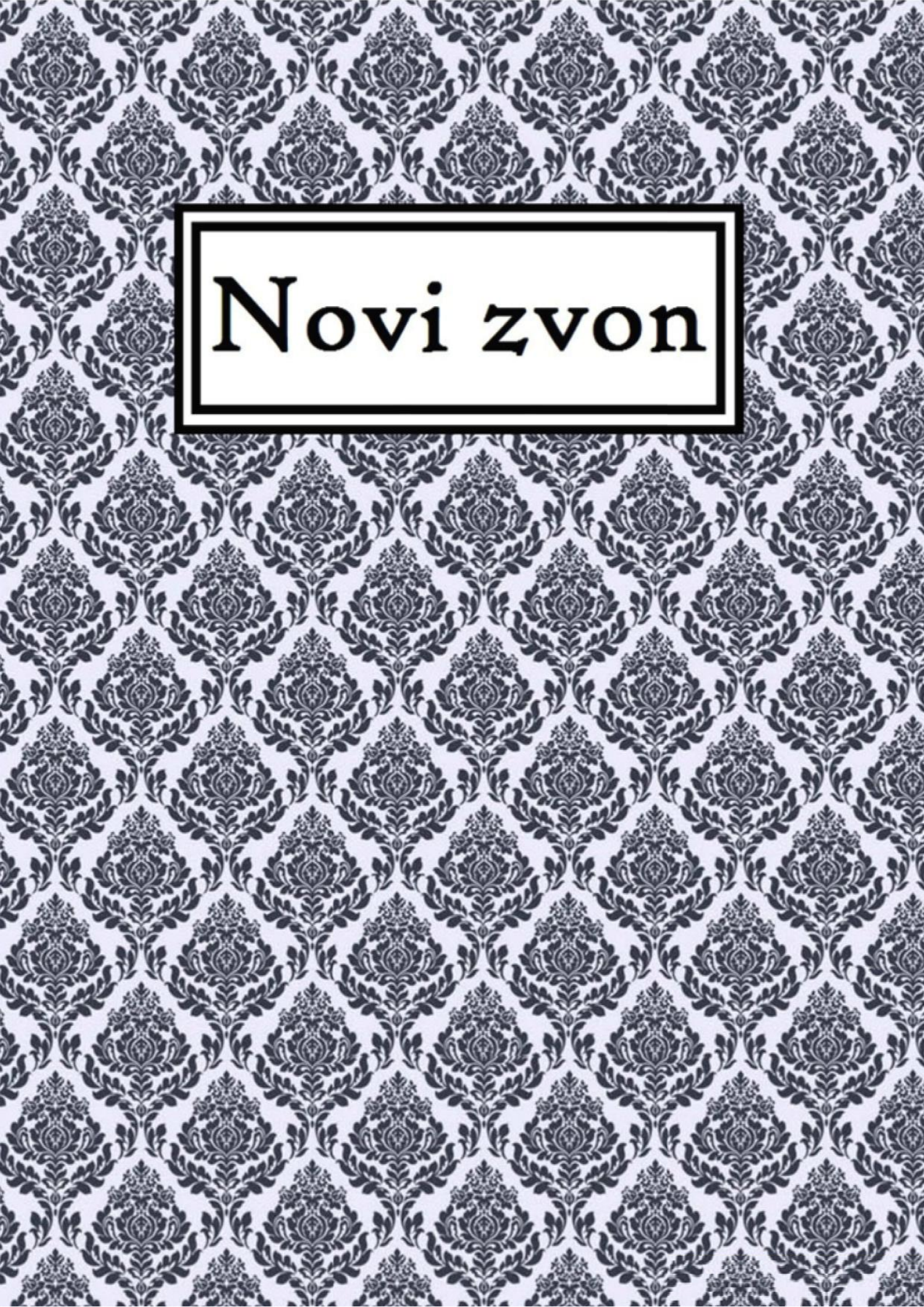

Novi zvon

Uvodnik

Novi zvon v novi podobi začenja drugi letnik revije. Kljub manjšim lepotnim spremembam, ostaja še vedno zvest lanskoletni tradiciji vsakomesečnega objavljjanja nove literature. Zato je še toliko bolje, da so se prav na straneh te prve številke znašli nekateri Novemu zvonu že znani avtorji, ki so se izkazali že v preteklih mesecih in jih zato z veseljem ponovno objavljam.

Naj bo to hkrati tudi vabilo vsem, s katerimi se že »poznamo« ali pa se še bomo, da pošljejo svojo poezijo, prozo ali dramatiko na elektronski naslov novizvon@gmail.com in se s tem pridružijo soustvarjanju revije.

V duhu tega je potrebno še dodati, da prihodnji uvodniki pravzaprav ne bodo ravno uvodniki, ampak bo prostor prepuščen intervjujem z nekaterimi avtorji, saj jih boste tako imeli možnost spoznati še s širšega, neliterarnega vidika.

Novi zvon, letnik II, številka 1

Urednica: Gaja Jezernik Ovca

Lektorica: Anja Radaljac

Mentor: dr. Tomo Virk

Oblikovanje: Gaja Jezernik Ovca

Naklada: ∞

Ljubljana, januar 2013

Kazalo

Andreja Borščak: Razprta krila	3
Andreja Borščak: Danes, ko je vse prav	4
Jernej Kusterle: Figura v igri	6
Jernej Kusterle: Poker	7
Sara Remžgar: Izbriše levinja okove	8
Sara Remžgar: V intimi	9
Sara Remžgar: Nekdo, ki sem ga poznala	10
Anja Radaljac: Degradacija neke češpljice 12	11

Andreja Borščak

Razprta krila

KO

Ko iz sežanske strani do Ljubljane potegne
kraška burja,
da jo čutim med kožo in lahko bombaževino,
kadar nad prekmursko ravnico vstane
drobna megla
in zavalovi v magični zamaknjenosti
ter rahlem okusu po vodi zdravilnih vrelcev Bukovniškega jezera,
tedaj ko zavije veter s planin,
osvežen od odpornih krošenj najmogočnejših in najstarejših dreves ter skritih slapov,
ko od Kolpe zabučí po nevihti,
da se listi pobelijo od silne moči narave,
vem,
da se fantje medijo.

Željo vidim v njihovih očeh in čutim na svojih licih,
ko me spravljajo v zadrego.

Norost se jim kaže na ustnicah, ki jih zvijajo v poljube.
In meni na potnih dlaneh, ko me primejo za roko.

Življenje jim sije iz prsi, pogumno stojijo kot mogočni hrasti,
zaverovani v lastno mladost.

Ko se fantje medijo, je najsvetejši čas v letu,
je čas za postavitve templja sredi narave, na prepihu pokrajín, sotočju rek
ob vznožju njihovih postelj,

da pridemo,
da pijemo
iz njihovih panjev.

Je kraj, kjer se mešajo vetrovi z vseh strani dežele,
opiti od silnega hrepenenja in medene nade,
divji od zagona,
in je kraj, kjer vre in se vrtinči strast.

Danes, ko je vse prav

PORTO KATSIKI I.

Otok je nenadoma postal majhen in prevroč,
plaže so se izgubile v mojih dlaneh,
ni mesta, ki bi bil svet,
le svetilnik na jugu odmeva v pečine ...

Iščem ta kraj, da poljubim spet tempelj,
a nič ni dovolj mivkasto, premalo azurno ...

Potem te pogledam od strani in vidim vse, kar iščem, v tebi:

in mivko in sonce,
seno in morje,
valove,
stopnice,
zavetje,
ukradeno večerjo,
mir plaže,

lebdenje večerne gneče,
vonj po pečenem mesu in od pričakovanja spenjeni kavi,
hladno pivo ob dobri debati,
vidim obrambo in napad,
pristanek in odhod,
skale, serpentine ...

... in rdeče srce.

PORTO KATSIKI II.

Ljubim tvoje seksi poglede izpod avstralske sence,
bdim nad mirnim spanjem tvojega sproščenega telesa,
vodim te po zemljevidu lefkaških plaž in s sekanjem ovinkov
krčim razdaljo med nama.

Burim ti misli v belih rjuhah,
berem ti krče in kaplje potu,
pijem za jutri iz tvojega danes,
sem čista in mirna, azuren je svet.

Jernej Kusterle

Figura v igri

Kot v Piatnikovi igri sem začetnik,
artizem gradi moj poiesis, tu sem oldtajmer.

Ime mi je Poet, poeziji Kozmos,
na smetišču kupim si železo z napisom Thomos.

Preoblikujem ga v pero,
z njim danes pišem bedno, jecljivo pesem.

Muzejski vlak me pelje v NUK,
študent na papirju s tabličnim računalnikom,
Haribo medvedki, škrbavi zobje,
sladke besede povzročajo sladkorno bolezen.

Nalepke Kraljestva živali;
upihnili so kot jaz 4 svečke na torti.

Bil sem otrok, odrasel sem,
kislino zlili so name, da se več ne spoznam.

Brije veter ostri, me reže po obrazu,
pljuvam kri čez kritike v ringu literarnem.

Star sem, čutim leta v žili,
kot gorka kava se v sapi kažejo v promilih.

Moj bog! Danes pošljem tebi sms,
zamudil bom na obisk, tvoj bes je »bum, tresk«.

Jutri bo prepozno,
danes pa je še prezgodaj.

Utrip se sliši grozno.
Filtre dam si čez srce, v studiju spoliram zvok
pa sedaj poslušaj.

Moja kri je kakor stenj,
prižgi srce si in gorel v času bom za tem.

Poker

Igrava strip poker
bobnar v prsih se divje zabava
prelepa v čipki pozira
dolgi črni lasje
slačim z očmi jo poln nemira
full-house odpne zadrgo
pogled mi kriči
misli tečejo v kaos
tresoči prsti potne dlani
karte na mizi
lestvica kraljev ...
še trenutek
trenutek še in čakanja bo konec

vznemirljiv občutek
mešam delim staviva oba
nasmehnem se
to noč pade pikova dama.

(Pesmi sta bili objavljene v zbirki *Neskončne poljane digitalnih misli*)

Sara Remžgar

Izbriše levinja okove

Hrepenenje v stiski izgredov,
plapolajočih besed v soju tistih noči
praznih prostorov,
polnih izgubljenih kock iger na srečo,
praznih besed,
praznih ugrizov.

Pretegnila bi rešetke in črnino in hišico v rožnatem plašču,
v kateri me čakaš, me ljubiš,
za katero je pesem v savani in voda med čredo odžejanih.
Rjavo, povsod rjavo in leseno,
z majavimi vzmetnicami, ki spremljajo
najine zvezde in roso, ki zadiši
v soju jutranje kave. Tune. Cigaretnega božanja.
Dotika spodnje ustnice in mehkobne iskrenosti,
kot da jutri izgine,
kot da včeraj oživi.

V levinji ostane izgovor
in srebrnina snežink zasneženih otrok,
angelskih kril, ki sva jih risala takrat,
tako, stojе,
ob oranžni ograji, oranžni odeji.
Strah, da odideš v zasnežen nikdar
in izbrišeš okove
na okrvavljenih zapestjih mojih
in na stopalih tvojih otrok.

V intimi

V neizrekljivem oboževanju in vpitju
tvojega imena,
si uspel pohoditi osamljeno vrv,
modro in rjavo, za ceno lastne poželjivosti,
zločinske naslade in nemara,
ljubezni.

V sveči in vonju tvoje brezmadežnosti,
igrivih objemov, toplote noči, za katero jočem,
da ne bi minila,
da ne bi vedela

za grozote, v katere je pahnila nedolžnost,
ogenj slepote, slo po izprijenem in nedosegljivem
v trenutku pripadnosti družbi in ločitvi od sebe.

Tako pa vpijem na vas, noči!
Da si oslinite očesa zvedavosti in napolnite
usta, nosnice, ušesa s pozlačenim prahom.

Ostani v meni še enkrat,
še nekajkrat pridi in me namili z nektarjem
blažene nevednosti.

Kje ste, slepe dlani?
V kup v naglici odvrženih ne-oblačil
se potopite in zadušite v sebi črva,
da ne pride še ura,
ko vstopiš.

Črnih dlani, črnih lesketajočih gumbov
in poveš,
da izjema je danes,
ko me vzameš in sprejmeš, dokler te ni.

Nekdo, ki sem ga poznala

apokalipsa se spušča v rečni objem
svežine tvojih opranih, lično zloženih
maketnih izvirov, potopljenih sanj
akvarelov, ki se spajajo v zverine očitkov,
žarečih postaj v življenju besede,
rezke, grozeče, v papir tlakovane,
in vidim te v senci, v grmovju prepovedanih sadežev,
tvoje oči spet želijo, živijo v srcu nedolžnih,
apatičnih brezglavih jezdecev, in
jasen izraz me privabi, da ničesar več,
ampak ničesar več in ničesar manj ne porodim, kot le
nepremičnost -

Degradacija neke češpljice

Od primišljanj do raz-misljanj

12

Sofija sedi v svojem umazano oranžnem naslanjaču, žalostna je in zamišljena, drži se natanko tako, kakor Jan Plestenjak v tisti nadvse zabavni pesmi, ki jo je pred kratkim prebrala. Razlika med njima je zgolj v tem, da Sofijino počutje nikogar ne skrbi.

Sofija ima na kolenih odprto zeleno beležnico, grizlja kemični svinčnik in brezvoljno lista med besedili, ki jih je pisala pred kratkim. Razmišlja o tem, kako žalostno se je pravzaprav sfižil tale dan.

Že pretekli teden ji je Dragan obljubil, da si bo tega dne vzel čas samo zanjo in jo peljal na izlet v neznano, nekam, kjer ji bo gotovo všeč. Kasneje je ta načrt žal padel v vodo; Draganova mama je poklicala, povabila in povabilo je bilo sprejeto, ne da bi Sofija pri tem sploh lahko izrazila kakšen pomislek ali podala pritožbo. Kajpak je Dragan obljubil, da se bosta pri njegovih oglasila le na kosilu, prav hitro bosta potem šla še kam po svoje. To se ni zgodilo. Sofija je ves dan preživela povsem neopažena, tiha, z neprijetnim občutkom nesprejetosti v trebuhu. Ampak! Posebej jezna je bila, ker so bili vsi njegovi prismojeni, Dragan pa jim je bil v vsem pripravljen ustreči, pri čemer ni opazil, da njegova družina njej ne posveča prav nikakršne pozornosti. Za nameček ji je obljubil, da jo bo poskušal razvedriti vsaj s tortico v centru mesta, ampak zaenkrat kaže precej slabo. Komajda sta prišla domov, jo je namreč pustil samo, rekoč, da gre teč.

Sofijino razpoloženje je melanholično. Malce ji gre na jok, iz oči poskuša iztisniti solzo ali dve, vendar se ji namera ne posreči. Razočarana polista po beležnici, prebere kar je napisala nazadnje in sklene, da bo nadaljevala, kajti atmosfera prejšnji večer začetega romana ji izredno ustreza, danes se ji zdi še

Resničnejši.

Nenadna srečevanja

Tih šum prekine moje branje, odtrga mojo pozornost s knjige. Dvignem pogled in se ozrem okoli sebe. Srce mi trikrat močno, hitro utripne. Resnično prihaja, ravno danes prihaja na moj travnik, med moje cvetje. Nekaj, česar ne znam prav razumeti, niti ne prav umestiti, nekaj, kar me samo čudno žgečka pod trebuhom, se skrči in raztegne, skrči in raztegne. Začutim, kako mi srce bije v dlaneh, kako veter piha intenzivneje, kako me čisto zares poljublja s svojimi zračnimi prsti, kako mi razčesava lase, v katere je pravkrat padel majhen drevesni listič.

Včasih, kadar sem se izgubljala na svojih zaraščenih stezicah, sem ljudem iskala dvojnike v romanih, srca v pesmih, barve v slikah in gibe v filmih. Zanj nisem našla lika. V nobeni knjigi. V nobeni galeriji. Njegove oči so bile barve borovnic, kadar se je v njih lesketalo sonce. V šibki svetlobi bralne lučke so se svetile v temno vijoličnem odtenku. Poskušala sem ga narisati. Poskušala sem ga opisati. Njegove poteze so bile zame neulovljive.

"Živjo," reče in se mi približa.

"Živjo," rečem in se mu nasmehnem. Ni prvič, da je prišel natanko isti dan, ob skorajda isti uri kot jaz sama. Nikoli se nisva dogovorila, da se dobiva.

"Lahko sedem?"

"Seveda," odvrnem. Niti malo se ne premaknem. Sede tik poleg mene. Najina stegna se skorajda dotikajo.

"Želel sem te videti," reče. Preprosto. "In zdaj si tu."

"Zdaj sem tu," ponovim za njim, ga pogledam v oči in se mu nasmehnem. Pod popkom letijo cekinčki.

"Mislil sem, da jih bom pojedel sam, četudi te ne bo." Iz nahrbtnika vzame košarico jagod in mi jo ponudi. Nasmehnem se in sežem po rdečem, nabreklem sadežu.

"Kako si?" vprašam čez trenutek. Nasmehne se, z roko seže v košaro in mi novo jagodo sam vtakne med zobe.

"Torej si ravnokar diplomirala," pripomni kot mimogrede.

"Ja."

Zareži se in pri tem pokaže svoje bleščeče bele zobe. "In zdaj?"

"Slikala bom! Slikala! Slikala, a meliš?" sem hotela glasno reči, sem hotela zakričati. Hotela sem prevpiti Davidov smeh. "Poskušala si bom najti službo na eni izmed mestnih srednjih šol."

"Ampak samo zato, da se boš prebila skozi prva leta. Potem boš samo slikala," reče čisto resno. V njegovem glasu ni posmeha.

Zardim. Nehote. In on se mi blago nasmehne. Pomislim na Davida. Rekel bi, da sem trapa. In potem me bi odpeljal stran. Če bi me videl, kako sedim tu z njim in se smehljam in imam rdeča lica, ne bi vedel. Ničesar ne bi vedel.

Kasneje ga gledam, kako stegne roko in z drevesa trga še nekoliko nezrela, a neskončno sladka jabolka. Opazujem, kako se pod majico premikajo njegove mišice, povsem naravno strmim v tanek pas gole kože, ki se zariše med majico in kratkimi hlačami. Tako je samozavesten! Poln življenja! Resničen. Neponarejen. Iskren! Čudovito iskren. Izstopa in tega se zaveda.

"Jabolko za gospodično," reče norčavo in se mi prikloni. Zasmeje se. Ne morem verjeti, kako je preprosto. Povsem sproščeno. Lahko se izgubljam. Lahko rečem, da slikam. Lahko se spominjam. Lahko sem preprosta. Lahko sem Brina, nič več Mona Lisa. Lahko. Ob njem.

Jabolko jeva skupaj. En grižljaj jaz, drugega on, ko si sadež podajava iz roke v roko, se rahlo dotikava in pod trebuhom mi poskakuje tisto nekaj, tisto neopredeljeno. Jabolčni ogrizek odvrže, nato brez besed leževa v travo, en poleg drugega in strmiva v nebo. Pove mi, da po njem plava pes, in jaz se strinjam. Zmaj ga lovi za rep, pred njima pa je majhno jezero, v katerem se zmaj potopi in nazaj na površje priplava kot želva velikanka. Kuža se medtem pomanjša in postane roža, jezero se prelije v belo mavrico.

Ko čez čas vstane in reče, da se bo odpravil, se smehljam. Oba se smehljava. Zarotniško. Potešeno. Gledam ga, kako odhaja, kako se manjša, ko stopa stran in vem, da ga bom ponovno srečala. Do takrat bomčila spomine in se izgubljala na samo mojih stezicah.

Z novo lahkoto v srcu polistam po pesniški zbirki, ki sem jo odložila – zdi se, da pred leti.

Bledega obraza; Sneguljčica, rdečih ustnic; robid, velikih oči; mandljev,
Z dolgim, v vetru vihrajočim, plešočim, s cvetjem pošitim, zelenim šalom,
Da jo greje v tenki vrat, kakor laboda in nje cvetoče rdeče rože; lička,
Stopa v malih rožnatih čeveljckih, z visokimi petami, s kratkimi, zdrobljenimi koraki;
piškotki,
Ki pojejo koračnico, kakor sedmeri palčki na delu, ko dihajo na tlakovcih,
Stopa tako... s širokim nasmehom; kot v okno ujeta sonce, in z ozkimi skrbmi.

Sonce barva vse rumeno; mlado žensko, z dvema vekajočima otrokoma; mamo s skrbmi,
Dva dečka, sedemletna, razigrana, ki sta za nekaj babičinih kovancev kupila prgišče mandljev,
Golobe srebrnosive, migajoče z okroglimi glavicami, ki zobajo drobtinice na rimskih tlakovcih,
Branjevko s tržnice, gospo v pisani obleki, ki prodaja kislo zelje in se greje s toplim šalom,
Dekleti, sedeč na jutranji kavici, v mali kavarni, ki se med klepetom sladkata s piškotki,
Otročička z debelimi ročicami in modro dudo, ki se vozi v vozičku in mraz mu barva lička.

In se njen nasmeh še širi, širi kakor harmonika ciganskega harmonikaša in so jabolka nje lička,
In se nič več ne trapi z velikimi, recesijskimi, družinskimi, niti s čisto ozkimi skrbmi.
Ustavi se v največji pekarni, iz katere diši pecivo in kjer se pek ponaša z najslastnejšimi piškotki,
Čokoladni, marmeladni, marcipanovi, z vanilijo, s koščki sadja in posuti z drobcami mandljev,
Malo teh vzame in malo onih; samo, da jih poskusi in zunaj jih toplo pokrije s šalom,
Da se ne bi prehitro shladili, da jih bo lahko še dolgo tople topila na jeziku, drobeč po tlakovcih.

Spomini drsijo, kakor drsijo podplati rožnatih čeveljcev na zlizanih tlakovcih,
Spomini na zvončkljavi mamin smeh in babičino ljubeznivo ščipanje v lička,
Spomini na zimsko jutro, ko sta s sestro snežaku ovili vrat z volnenim, pisanim šalom,
Spomini na dni, ki so bili sončni in mamini lasje še ne prepredeni s sivimi nitmi; skrbmi,
Spomini na jutro Miklavževega dne, ko je našla na mizi pomaranče in skodelico polno mandljev,
Spomini, ki so bili tako sladki kot otroštvo posuto s čokolado, bonboni in piškotki.
Stopa dalje, čisto sama in čudno srečna, ko se ji na jeziku topijo piškotki,
Stare mestne hiše se nagibajo nadnjo, sivomodra je na nebu in na tlakovcih,
Počuti se kot v modrem krogu, balončku, kjer je vse barvito, kot orient, okus mandljev,
Mandljev v sladkem marcipanu, kjer se po francosko poljubčki sipljejo na lička,
Kjer je vse čisto zlato in srebrno in vijolično, kjer vse vrvi od polnosti, kot boki oviti s šalom,
Boki trebušnih plesalk! Kot v divjem čutnem plesu, kjer se nihče, nihče ne izgublja s skrbmi.

In končno zdaj tu, čisto sama sredi mesta, sredi snežnih rož na oknih, se je spravila s skrbmi,

*Mirno diha in zajema zrak, nenadoma ji vse diši; po muškatu, po cimetu...
ah...trenutki-piškotki!*

*Letela bi lahko, ker je dan tako lep, če bi le zamahnila s pomladnim, zelenim šalom,
Plesala bi lahko z rumenim dežnikom, čevlji bi se sami vrteli in peli bi poljubi njenih
nog na tlakovcih,*

*In bila bi srečna, neumno srečna, samo zato, ker je videla, kako tam neki starki žarijo
lička,*

*Ko jo vidi nasmejano, kako se smehljajo njene oči, jantarne kakor mačje; oblike
mandljev!*

Oh! Vedno imeti skodelico mandljev! Vedno imeti jabolčno rdeča lička!

Nikoli pozabiti, kako se pleše po tlakovcih! Greti se s pisanim šalom!

Vedno vedeti, da trenutki so piškotki! Znati ne siveti s skrbmi!

*Danes sem plesala po tlakovcih. Moja lička so rdeče žarela v vijoličnem pogledu.
Namesto mandljev sem zobala slastne jagode in se grela v zgolj najini toplini.*

Sofija odloži pisalo, zdi se ji, da je napisala nekaj velikega. Posebej jo navdušuje, kako se pesem zlija z njenim besedilom ter izvrstno ustreza poteku zgodbe. Nekoliko jo je sram, kajti ta izbrana lirika ni njeno delo, izposodila si jo je pri neki svoji sošolki, precej medli puncici, ime ji je Anja, tega se Sofija vsekakor spomni, vendar ni povsem prepričana, kako se punca piše. Priimek se menda začneja z "rada", vendar Sofija v to ni povsem prepričana. Seveda je Sofija trdno odločena, da bo preverila, kakšen je v resnici sošolkin priimek ter jo prosila za dovoljenje, da v svoj roman vključi njeno pesem, ki se je je danes povsem po naključju spomnila in jo izbrskala med zapiski. Očitno ji je omenjena Anja nekoč posodila svoje pribeležke s predavanj, na njih pa je bila zapisana tudi ta pesem, za katero se Sofija spomni, da jo je občudovala že takrat, ko jo je prebrala prvič. Tudi zato, ker sama sekstine nikakor ni zmogla zapisati. Ampak ona je – tako ali drugače – bolj za romane.

V vhodnih vratih je zaškrtnilo. Dragan je prišel domov, s šopkom rož je že nekaj trenutkov zatem vstopil v dnevno sobo. »Te sem ti prinesel,« je nerodno rekel in cvetje ponudil Sofiji. »Da se ti odkupim za danes. Bi šla zdaj v mesto na tortico?«

Sofija je zardela, rože je dala v vazo, to pa na mizo, da bi bil šopek kar najbolje viden. Oblekla se je med nenehnim, izjemno živahnim klepetanjem.